



Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindriftsamers Landsforbund
Nøørjen Båatsaemiej Rijhkesaervie
Sami Reindeer Herders' Association of Norway

Tromsø, 14. november 2013

Sametinget
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Karasjok

**Høringsuttalelse til Arbeidsgruppas forslag til endring til Norsk-svensk
reinbeitekonvensjon**

Sametinget i Norge og Sverige fikk sammen med Svenske Samers Riksforbund og Norske Reindriftssamers Landsforbund i oppdrag fra norsk og svensk regjering å arbeide videre med norsk – svensk reinbeitekonvensjon gjennom en egen arbeidsgruppe.

I brev av 07.12.12 henviste Landbruks- og matdepartementet til møtet i Stockholm 21. september, der de finner det hensiktsmessig å vise til det som ble resultatet av drøftelsene på møtet. Det ble det bestemt at sametingene i Norge og Sverige og reindriftens organisasjoner i begge land skal arbeide videre for å komme til enighet om en ny norsk-svensk reinbeitekonvensjon, slik at den kan bli ratifisert og iverksatt. Dersom dette arbeidet ikke skulle lede fram til noen enighet, er ansvarlige myndigheter i begge land innstilt på å slutføre prosessen gjennom ratifikasjon og ikrafttredelse av det forhandlingsresultatet som forelå i 2009.

I etterkant av møtet ble det nedsatte en arbeidsgruppe som skulle jobbe med konvensjonsteksten. I mandatet til arbeidsgruppa ble det presisert at områdeprotokollen ikke var gjenstand for diskusjon og måtte bestå som den ble lagt frem i den opprinnelige konvensjonsteksten. Arbeidsgruppen har ferdigstilt sitt arbeid, og forslag til endringer i konvensjonen er sendt ut på høring. NRL har videresendt arbeidsgruppas forslag til intern høring i NRL.

NRL's styre behandlet saken på telefonstyremøte den 10. oktober 2013.

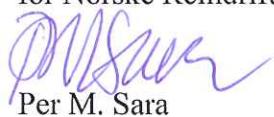
Med bakgrunn i innkomne høringsuttalelse fra NRL's lokallag og fra enkelte reinbeitedistrikter, der et flertall av høringsuttalelsene anbefaler å forkaste arbeidsgruppas forslag til endringer i konvensjonsteksten, fattet NRL's styre følgende vedtak:

NRL styret slutter seg ikke til arbeidsgruppas forslag til ny konvensjonstekst.

I løpet av prosessen ved utarbeiding av ny reinbeitekonvensjon har NRL fremhev et at det er opp til det enkelte reinbeitedistrikt å ta stilling til de forslag som legges frem, og at NRL vil forholde seg til det. NRL konstaterer at det til dels er varierende argumenter som fremmes for å avvise forslaget fra arbeidsgruppen. Det er også et innspill som støtter arbeidsgruppas forslag i sin helhet, og et som støtter forslaget med visse forbehold.

NRL ber om at Sametinget tar hensyn til dette i sitt videre arbeid med saken.

Med hilsen
for Norske Reindriftsamers Landsforbund



Per M. Sara

Vedlegg:

Innspill fra ÅaB
Innspill fra GDBT
Innspill fra NRF
Innspill fra Saltfjellet reinbeitedistrikt
Innspill fra TRF

TRF-konvensjon oktober 2013-10-06

Sak 16/ 2013 Reinbeitekonvensjon.

Styret har konsultert reinbeitedistrikter og ekstern advokat i saken. De berørte reinbeitedistrikturene la frem følgende forslag til vedtak til **Troms Reindriftssamers Fylkeslags (TRF)** styre: TRF kan ikke gi sin tilslutning til forslaget til konvensjonstekst utarbeidet av Sametingene i Norge og Sverige samt NRL og SSR.

Begrunnelse:

Gruppen har ikke fulgt mandat gitt av det norske Sametingets plenum fra 2010, om å reforhandle områdeprotokollen fra Saltfjellet og nordover.

Det må utarbeides en områdeprotokoll som gir levelige vilkår også for norsk reindrift.

TRF vil utarbeide en mer utfyllende begrunnelse i samråd med advokat.

Forslaget til vedtak enstemmig vedtatt av TRF's styre.

Utfyllende begrunnelse:

Sametingenes konvensjonsforslag preges av grunnleggende mangler, og egner seg ikke som grunnlag for fremtidig grenseoverskridende reinbeiting. Manglene kan i kortform listes opp slik:

- Fratar nasjonalstatene ansvaret for grenseoverskridende reindrift
- Strider mot ministernes utsagn fra Stockholm sommeren 2012, om kun justeringer i områdeprotokollen uten nye konstruksjoner
- Strider mot det norske Sametingets plenumsvedtak av 10.06.2010
- Strider mot NRLs uttalelse til den signerte avtale
- Fjerner enhver form for gjensidighet mellom norsk og svensk reindrift i høve til arealer
- Fjerner områdeprotokollen som grunnlagsdokument for bytte av beiter
- Fjerner enhver form for langsiktighet i eventuelle tilpasninger da forordningene kun skal være 10 år av gangen
- Gjør rettssituasjonen for grenseoverskridende reindrift uklar og usikker, noe som truer norsk reindrifts rettsikkert

På bakgrunn av disse oppilstede momentene og bakgrunn andre betenkelskaper, må sametingenes forslag karakteriseres som et tilbakeskrift i konvensjonsarbeidet. Dette forslaget tjener ikke norsk reindrift, tvert i mot. Man konstaterer at hverken det nye eller det signerte konvensjonsforslaget vil kunne oppfylle hovedintensjonene med en konvensjon. Der flesteparten av de berørte distrikturene fortsatt skal kunne videreføre dagens drift. Da begge disse forslagene truer vår videre eksistens som reinbeitedistrikt, avisir vi begge forslagene. Ved hjelp av fiffige tolkninger av sedvanerettbegrepet, har arbeidsgruppen landet på en konklusjon hvor lokale forhandlinger skal erstatte traktatmessige bestemmelser. Ut fra erfaring og ut i fra senere tids sonderinger, må vi konstatere at lokale forhandlinger er verdiløse, og vil ikke føre frem.

I

konvensjonssammenheng er beitearealer det viktigste, og det må være nasjonalstatenes ansvar å utpeke disse arealene. Dette ansvaret kan ikke overlates til tilfeldighetene slik dette forslaget legger opp til. Forhandlingsutvalget, ledet av Sametinget i Norge, har heller ikke forholdt seg til mandat gitt av Sametingets plenum av 2010. Vi ber om at arbeid igangsettes med bakgrunn i Sametingets plenumsvedtak fra 2010, der man krevde en ny reforhandling av områdeprotokollen, fra Saltfjellet og nordover, for å sikre de mest berørte distrikturene en fortsatt eksistens

Om det så skulle være at konvensjonsforhandlingene mellom statene ikke fører frem, så må norske myndigheter følge opp Stortingets enstemmige mening uttrykt gjennom Ot.prop. 75 (2004-2005), hvor det heter at *vil norske myndigheter har rett og plikt til å sikre grunnlaget for norsk reindrift. Det åpnes derfor for å foreta en endring av beiteområdene på norsk side dersom man skulle stå ovenfor en slik situasjon*

Vedlegg:

Fauskedokumentet

Narvikdokumentet

Reinbeitedistriktenes

Uttalelse til forslag om ny norsk- svensk reinbeitekonvensjon, grenseoverskridende reindrift.

Reinbeitedistriktenes medlemmer i Nordland var invitert til medlemsmøte i lokallaget på Mo i Rana den 13. september.

På møtet behandlet Nordland reindriftsamers fylkeslag (NRF) forslaget fra arbeidsgruppen v/ Ellinor Marita Jåma.

NRF har lenge etterlyst en ny reinbeitekonvensjon og at det snarest må komme på plass en ny reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige.

På medlemsmøtet kom det fram at Ildgruben rbd og Bykie rbd forkaster forslaget fra arbeidsgruppen, og holder fast ved det undertegnede forslaget til ny reinbeitekonvensjon, mens Saltfjellet rbd støtter arbeidsgruppens forslag med visse tillegg.

Særuttalelse fra Saltfjellet rbd ligger vedlagt.

Vedlagt ligger også kopi av saken fra medlemsmøtet 13. september.

(Fra NRFs medlemsmøte 13. september):

Sak 1. Forslag til ny Reinbeitekonvensjon

Diskusjon:

Børgefjell vil ikke gå inn for arbeidsgruppens forslag, da det i dette forslaget legges opp til å legge et alt for stort ansvar på områdenemndene dersom det oppstår (beite-)konflikter. Det er viktig å beholde områdeprotokollene.

Saltfjellet støtter derimot arbeidsgruppens forslag, og mener at det tidligere forslaget vil resultere i at distriktet får stengt for (mister rettighetene til) deler av dagens vinterbeiteområder.

I den generelle diskusjonen ble det dessuten understreket det uheldige i at «interne» avtaler mellom distrikt på norsk side, og samebyer på svensk side ikke vil kunne gjelde for mer enn 10 år av gangen.

Medlemsmøtet var også negativ til at det i forslaget legges opp til at det i den nye avtalen ikke skal kunne opparbeides sedvanerett.

Røssåga siida
v/Helge Anti
Bryggfjelldal
8646 Korgen

05.10.13

Nordland reindriftsamers fylkeslag
v/ Mads Kappfjell
Smålåsen
7890 Namskogan

Uttalelse til Norsk – Svensk reinbeitekonvensjon.

Viser til pågående arbeid med Norsk – Svensk reinbeitekonvensjon med de to forslag.
Arbeidsgruppen v/ Ellinor Marita Jåma og allerede signert forslag.

Det har blid oss kjent at Nordland reindriftsamers fylkeslag(NRF) har avholdt medlemsmøte med reinbeitekonvensjonen som tema. Da vi i Røssåga siida ikke er medlemmer har vi heller ikke fått muligheten til å komme med innspill til konvensjonsforslagene i denne omgang. Vi velger uansett og sende inn våre innspill til forslagene, som vi krever skal tas med i høringsuttalelsen til Norske reindriftsamers landsforbund(NRL).

Vi er sterkt imot det signerte forslaget da det viser seg at viktige deler av Røssåga siidas sommerbeiteområde i distriktets østlige del, har blitt innlemmet i det signerte konvensjons forslaget.

Vi kan ikke se at vi er tildelt noen beiterettigheter i Sverige selv om Svensk reindrift er foreslått tildelt beiteområde i steikfjellet som ligger innenfor vårt reinbeitedistrikt. Da vi er berørt av reinbeitekonvensjonen, anser vi at vi også har rettigheter til vinterbeiter i Sverige. Dette da distriktet har opparbeidede rettigheter i Sverige fra før 1967.

Distriktet anser at vi er berørt av signerte forslagets konvensjonstekst og områdeprotokollens § 28.

Med hilsen

Røssåga siida
v/ leder Helge Karlot Anti

Kopi: Reindriftsforvaltningen Nordland. fauske@reindrift.no

Saltfjellet reinbeitedistrikt
Junkerdal
8255 Røkland

01.10.13

Adresseliste

Uttalelse til forslag om ny Norsk – Svensk reinbeitekonvensjon.

Viser til forslaget fra arbeidsgruppen v/Ellinor Marita Jåma og allerede signerte forslag til konvensjonsavtale.

Viser også til Saltfjellet rbd sine uttalelser til sametinget av 8.5.2009, 25.11.09 og brev til arbeids- og forhandlingsutvalg v/Per Mathis Oskal av 05.12.03.

Saltfjellet reinbeitedistrikt er sterkt imot områdeprotokollen til det signerte forslag til konvensjonsavtale. Dette innebærer at vi mister ca. 40% av vinterbeitelandet innenfor vårt reinbeitedistrikt i Norge. I realiteten innebærer det at vi mister alle de viktigste, stabile og beste vinterbeiteområdene med innenlands klima. Disse områdene har vi utøvd reindriften vår på i alle år og vi er totalt avhengige av disse grensenære beiteområdene for vår drift. Dette da det er vinterbeiteområder som er minimumsfaktoren i saltfjellet rbd.

Vi har et øvre godkjente reintall på 3500 rein. I det foreslårte beiteområdet i Storsund vil vi ha beiterett for 1500 rein. Det er da ca. 2000 rein som skal ha vinterbeite innenfor vårt rbd på Norsk sokkel. Derfor må vi spre oss over flere beiteområder for å utnytte beiteressursene på best mulig måte.

Vi har derfor kjempet og kjemper fortsatt med "nebb og klør" mot storsamfunnets ønske om ulike inngrep for å bevare disse sentrale områdene.

Ratifisering av signerte forslag til Norsk – Svensk reinbeitekonvensjon med tilhørende områdeprotokoll vil resultere i et statlig overgrep mot vårt reinbeitedistrikt. Dette med bakgrunn i allerede utfyllende argumentasjon fra oss (8.5.2009 og 25.11.09) og statens overlegenhet i eventuelle rettslige prosesser som vil kunne oppstå ved ratifisering. Dette også da reinbeitedistriktenes økonomi vil ha ingen eller dårligere mulighet til å stille opp mot staten i en slik prosess. Dette vil føre til katastrofale konsekvenser for vår fremtidige reindrift.

Vi støtter i hovedsak arbeidsgruppens forslag til Norsk – Svensk reinbeitekonvensjon. Dette med forbehold om at vi sikres garanti for at vi ikke vil miste, få redusert, eller risikere kraftig forringelse av viktige beiteområder innenfor vårt rbd. Områdene og det signerte forslagets konsekvenser er utfyllende forklart i brev av 8.5.2009 og 25.11.09. (svangga a, b og Andfjell).

Forslaget uten en slik garanti vil føre til alt for stor usikkerhet for vår videre reindrift og eksistens i Saltfjellet rbd. Vi er Nordlands største reinbeitedistrikt og innehar også ca. 40% av direkte berørte reintall i Fylket.

Arbeidsgruppens forslag og det signerte forslaget innehar begge en hel del gode løsninger. Men vi anser at arbeidsutvalgets forslag innehar gunstigere rammebetingelser for at man ved grenseoverskridende reindrift skal kunne fortsette å bedrive økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift og det med godt samarbeid.

Det er meget beklagelig at arbeidsutvalgets tidsplan og mandat var redusert til 1 år, og bare gjøre endringer i konvensjonsteksten men ikke berøre områdeprotokollen som jo er det store problemet i denne sammenheng.

Det er også noe som kom fram av sametingets plenumsvedtak fra 2010, hvor man ønsket at det skulle arbeides med områdeprotokollen og ikke konvensjonsteksten som nå har vert tema.

Vi påpekte tidlig at hvis man skulle lykkes med arbeidsgruppens arbeid, så måtte angrensende samebyer og rbd møtes til forhandlinger under arbeidsgruppens ledelse og initiativ.

Faktum er at uavhengig av hvilket forslag som eventuelt blir ratifisert uten at vi gis garanti for våre beiteområder i Norge. Så vil ikke reindriften i vårt distrikt kunne drives med støtte av verken artikkel 1 eller 2 i arbeidsgruppens forslag eller artikkel 2 i det signerte forslaget.

Håper at vi i denne omgang får gehør for våre uttalelser, at våre synspunkter respekteres og at det ordnes opp i det foreslalte overgrep mot oss. Sånn at vi også kan fortsette å bedrive en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift nå og også for kommende generasjoner.

Med Hilsen

Saltfjellet reinbeitedistrikt
leder Per Thomas Kuhmunen

Vedlegg: Brev til Sametinget av 8.5.2009.
Høringsnotat til Sametinget av 25.11.09.
Brev til arbeids- og forhandlingsutvalg av 05.12.03.

Kopi: Reindriftsforvaltningen Nordland. fauske.post@reindrift.no

Adresseliste:

Sametinget – Samediggi
Avjovargeaidnu 50
9730 Karasjohka
ingeborg.larssen@samediggi.no
ellinor.marita.jama@samediggi.no

Norske reindriftsamers Landsforbund
Grønnegata 23
9008 Tromsø
nrl@nrl-nbr.no

Nordland reindriftsamers fylkeslag
v/ Mads Kappfjell
Smalåsen
7890 Namskogan
mads.kappfjell@gmail.com

Åarjel-dajven Båatsoesaemieh
Sør-Trøndelag og Hedmark Reinsamelag
Postboks 236
7361 Røros

Røros den 14.08.2013

Sametinget
Forhandlingsutvalget i Sametinget
v/Ellinor Jåma

Norsk-svensk reinbeitekonvensjon – uttalelse.

Styret i Åarjel-dajven Båatsoesaemieh (ÅaB) har i møte med reinbeitedistrikten Saanti sijte, Gåebrien sijte og Svahken sijte behandlet skriv fra arbeidsgruppen for norsk-svensk reinbeitekonvensjon sitt forslag til tekst om etablering av konsesjonsområder i sørlige Jemtland/Härjedalen og Sør-Trøndelag/Hedmark.

På møtet ble det enighet om følgende uttalelse:

Forslaget til følgetekst til norsk-svensk reinbeitekonvensjon, er uakseptabel og brevet avvises i sin helhet.

ÅaB og reinbeitedistrikten slår fast at Lapekodisillen gjelder for hele det samiske reinbeiteområdet. *Jamfør kapittel 15 Lapekodisillen og 1905 av Kirsti Strøm Bull i Rett, nasjon, union - Den svensk-norske unionens rettslige historie 1814-1905*, utgitt av Universitetsforlaget.

Reinbeitedistrikten i Sør-Trøndelag og Hedmark skal inngå i reinbeitekonvensjonsområdet slik som det er foreslått og underskrevet fra den norske og den svenske regjering.

Reinbeitedistrikten vil påpeke at vi har vært deltagende i prosessen til de nedsatte utvalg som har utarbeidet forslag til reinbeitekonvensjonen.

ÅaB og reinbeitedistrikten forventer at norsk-svensk reinbeitekonvensjon snart blir ratifisert og trer i kraft snarest.

Med hilsen for

ÅaB

Saanti sijte

Gåebrien sijte

Svhaken sijte

Kopi: NRL

Nils Henrik Sara

Ellinor Jåma

Åarjel-dajven Båatsoesaemieh
Sør-Trøndelag og Hedmark Reinsamelag
Postboks 236
7361 Røros

Røros den 14.08.2013

Sametinget
Forhandlingsutvalget i Sametinget
v/Ellinor Jåma

Norsk-svensk reinbeitekonvensjon – uttalelse.

Styret i Åarjel-dajven Båatsoesaemieh (ÅaB) har i møte med reinbeitedistrikten Saanti sijte, Gåebrien sijte og Svhaken sijte behandlet skriv fra arbeidsgruppen for norsk-svensk reinbeitekonvensjon sitt forslag til tekst om etablering av *konsesjonsområder i sørlige Jemtland/Härjedalen og Sør-Trøndelag/Hedmark*.

På møtet ble det enighet om følgende uttalelse:

Forslaget til følgetekst til norsk-svensk reinbeitekonvensjon, er uakseptabel og brevet avvises i sin helhet.

ÅaB og reinbeitedistrikten slår fast at Lapekodisillen gjelder for hele det samiske reinbeiteområdet. *Jamfør kapittel 15 Lapekodisillen og 1905 av Kirsti Strøm Bull i Rett, nasjon, union - Den svensk-norske unionens rettslige historie 1814-1905*, utgitt av Universitetsforlaget.

Reinbeitedistrikten i Sør-Trøndelag og Hedmark skal inngå i reinbeitekonvensjonsområdet slik som det er foreslått og underskrevet fra den norske og den svenske regjering.

Reinbeitedistrikten vil påpeke at vi har vært deltagende i prosessen til de nedsatte utvalg som har utarbeidet forslag til reinbeitekonvensjonen.

ÅaB og reinbeitedistrikten forventer at norsk-svensk reinbeitekonvensjon snart blir ratifisert og trer i kraft snarest.

Med hilsen for

ÅaB

Saanti sijte

Gåebrien sijte

Svhaken sijte

Kopi: NRL
Nils Henrik Sara
Ellinor Jåma

GDBT/NTR om reinbeitekonvensjon.

Dato 08.10.13

Den 03.10 hadde GDBT/NTR medlemsmøte der reinbeitekonvensjonen ble tatt opp.

GDBT/NTR kommenterer ikke områdeprotokoll eller avtaler mellom distrikter og samebyar.

Det kom ingen innvendninger fra møtet på teksten fra arbeidsgruppen.

Når det gjelder grenseoverskridende reindrift, mener GDBT/NTR at art. 9 og 10 skal gjelde for alle distrikter og samebyar langs grensen for å kunne praktisere art. 24. Selv om distriktet/samebyen ikke har beiterett i det andre land, vil det bli grenseoverskridende reindrift. Det vi alltid bli noe sammenblanding av mindre eller større grad, og da bør man kunne avtale seg imellom å samarbeide om å få flokken til et nærliggende gjerde å skille den. Det er også grensegjerder som ikke følger grensen, men har en naturlig plassering i terrenget, som gjør at man gjeter i utlandet. En grense mellom to land er absolutt, og ferdsel langs denne helt etter loven er vanskelig å gjennomføre om man er utenfor konvensjonsområdet.

Mvh Mattias Jåma / leder GDBT/NTR